

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
13 Martie st. v.
25 Martie st. n.

Ese în fie-care duminică.
Redacțunea în
Közép-utcza nr. 395.

Nr. 11.

ANUL XIX.

1883.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România 25 lei.

P u i u.

— Legendă. —

Trăia odată în lumea cea mare o femeie de o mare frumuseță. Înă pămîntului, cum se numia ea, avea mulți feciori și multe fete, tari și puternici, și se gândia cum i-ar putea face mai fericitori. Le dărui fiecărui o grădină deosebită, fiecărui un graiu deosebit. Feciorii și fetele cele mari căptăra grădinele cele mai mănoase și mai căldurose, umbrite de palmi, în cari lucia totdeauna soarele. Însă feciorii și fetele se înmulțiră și după cum tot se înmulțiau, părțile lor se împingeau tot mai departe spre apus și spre medianoapte, unde soarele nu mai lucia cu atâtă căldură și unde trebuiau mai multă hărnicie și muncă. Atunci unii căptăra grădini în munți, alții în insulele mării. Dar nici unul nu era pe deplin mulțumit de grădina, ce-i veniau în parte, și, fiind că mama mai dedese fiecărui și un alt graiu, frații nu se puteau de fel înțelege unii cu alții. Astfel se iscară certe și lupte, și adesea sinul mamei era stropit de săngele copiilor ei.

Mai în urmă de tot se născu dînei o fetiță foarte drăgălașă, cu ochi mari și negri, umbrăti de gene lungi, cu sprincene și cu valuri de păr ca pena corbului, cu dinți de mărgăritar în dosul buzelor celor mai gingăse, cu un trup subțire de-l treceai prințun inel și cu piciorușe mici, pe cari jucă ca și cum ar sbură, de abia atingea cu dînsele pămîntului.

Mama doriă să pregătească o sortă dulce acestei fetițe, cel mai tinér dintre copiii ei. I dărui o grădină mică între grădinele cele întinse ale fraților ei celor puternici, ca să-i fie apărători. Grădinița era frumoasă de tot, între munți, între fluvi și între mare, încălziță de soare, adăpată de plouă, recorită de omăt, cu riuri spumegătoare, cu câmpii verdi și cu vii înveselitoare. Mama i mai dărui o limbă dulce, cântătoare ca muzica. Când Puiu, fetița cea drăgălașă, venia dântuind și cântând, cu o cunună de flori roșii în părul cel creț: cerul și pămîntul, soarele și câmpiele se bucurau și se veseliau, lote creșceau și înfloriau dinaintea tinerii regine, ale căreia mănușile nu pre aveau nevoie să se ostenească.

Frații cei mari însă se uitau plini la invidie la Puiu, fetița cea frumoasă, care era draga mamei. În adevăr mama se gândia tot la Puiu, cum i va așterne mai bine, fără a-și da sămă, că între copii nu domnia pacea și că frații Puiului, fetiței celei gingăse, nu puteau să-i fie apărători buni și drepti. Ei erau totdeauna plini de sburdăciune și sălbatici. De abia își muncia sora lor grădinița și iată, că frații cei tari veniau și răpiau florile și pomele. Când aveau între dînse o

cărtă, grădina Puiului, care era în prejma lor, căci ei seudeau în jurul ei, devenia locul gâlcevei: o călcavă cu picioarele și o pustiau înfricoșat. Puiu se încercă să-si apere grădina: însă frații erau totdeauna mai tari. Mai veniau și ceialalți frații, fără a fi chiamați, ca de ajutoriu, și măstecându-se în cărtă, prelungiau lupta. Mai răpiau și o bucătă din grădina surorii lor, — căci, diceau ei, Puiu era pre slabă pentru a-și munci tot locul.

În fine unul dintre frații trănti pe Puiu jos, i puse lanțuri grele pe mâni, și-i ordonă a-i da tot ce avea mai bun și mai frumos în grădină. Astfel Puiu, fetița cea frumoasă, ajunse a merge în lanțuri. Ea cântă atât de duios, că pe mama o durea înima. Ea nu mai muncia grădina ei cu hărnicie și cu veselie, — ier fratele cel mai mare o certă și o bătea, par că i-ar fi fost răbă. Când ceialalți frații veniau de se luptau în grădina ei, Puiu se uită cu nepăsare și nici unul nu se gândia la dânsa. Dică-i promiteau să o scape, nu-si mai băteau capul și o lăsau în lanțuri ca mai înainte.

Intr-o zi Puiu era culcată printre flori și dormia. Brațele le puse în sub cap, în cât el se răqmă pe lanțuri. Genele ei cele mari erau pline de lacrimi și printre buze se furișă din timp în timp un suspin, care fugia cu mirosul florilor în depărtări nemăsurate. De odată vocea dînei resună din adâncime: de astăzi încep, ca o suflare de vînt, pe urmă tot mai tare, ca vuietul tunetului, de se entremurau lote și de se tredeți copiliță.

„Puiule!“ i dise mama, „nu despră! Auți cu-vintele mele și-mi dă ascultare. Noptea, când lote și linșcite, să te scoli și încet cu incetul să rodi lanțurile tale cu pilă. Înse nime să nu te vîdă, nime să nu te audă, până ce-ți voi da un semn, ca să le asverli dela tine!“

Multe nopți petrecu Puiu pilind lanțurile ei. Muncă acăsta însă o întări și o iuță, căci lanțurile erau bine săcate, tare călăte, trebuiau multă putere pentru a le pilă și lucrul nu se putea face de căt cu incetul și cu îscusință, ca nime să nu bage sămă. Odată fratele auți cum Puiu pilă, și-i puse lanțuri încă mai mari și mai grele decât înainte.

În fine munca era terminată și Puiu sta pe culmea unui del și aștepta. Însă vocea mamei nu resună încă. Puiu era nerăbdător, da din piciorușe și-mușcă cojdile cele lucitoare, cu dinții ei de mărgăritar. Ea își aducea aminte, ce era libertatea și tremura de dorul ei.

Atunci începă o cărtă nouă. Unul din frații se asverli prin grădina Puiului asupra celuilalt frate, asu-

pra aceluia, care o muncise atât de mult. Acesta aştepta cu piciorul sănătos şi decis. Se începă o luptă cumplită între amendoi frații și acel, care atacase, era căt pe ce să o pătăsească.

Puiu sta și se uită. Ea își ridică brațele de zângări și puțin lanțurile. Atunci se audă ca un tunet din adâncime : — „Acum ţi-a sosit timpul!“ Si eu un strigăt de bucurie făta-și scutură brațele și le făcă libere. Lanțurile picăra la pămînt și cu o putere neașteptată ea ridică o stânca și o asvărli peste fratele, care o făcuse nenorocită, de-i sfârșimă picioarele.

Atunci se vede Puiu stând la lumina sôrelui, în totă frumusețea ei. Ea se uită la lanțurile, cari zăcea jos, se uită peste ele la fratele care-și luase pedepsa, și îndrepătă ochii cu duioșie spre grădină, pe care pentru antâia-și dată o puteau numi și surise.

În măruntale pămîntului cloicotă de bucurie la privirea copilei celei frumos și un vînt desmerdătoriu aburiu despre mare, jucând cu părul fetei și cântând prin frémătușul pădurii o doină victoriösă.

Frații însă erau suprinși și uimiți. Ei nu puteau crede, că Puiu, feta cea mică și prigonită, asvărlese stânca cea mare. Cei mai mulți erau chiar forte nemulțumiți și începură să amenință și să o certă. „Tu! tu ai sdrobit pe fratele meu cel iubit“. — „Tu! tu ne-ai stricat priveliștea la lupta cea mare“. — „De ce te-ai mestecat unde nu aveai nevoie?“ — „Nu puteai sta de o parte și privi ca mai năințe?“ Puiu tăcea și-și simțea numai brațele, cari atât de mult timp fusese sdrobite de lanțuri. Frații însă nu se puteau liniști, că Puiu se tredise. Fratele cel victorios i-lău o parte din grădină, dicându-i : — „Tu tot nu ai munca“. Cel invins, i-dărui o altă bucată spuindu-i : „Nu am putut face nimic cu ea, cărcă și tu“. Toți cei a-l-alți frați începură să se mestecă în grădină ei, să mustre una și alta și să céră dela densa, ca să facă de altfel. Puiu răspunde supărătă : „Ce ve mestecați voi în grădina mea?“ Însă frații o luară de amândouă brațele, o duseră din brasă din brasă, din cărare în cărare și o siliră să cultive grădina cum le plăcea lor și nu altfel. Beata feta își încrețea fruntea, lacrimi de mânie și impleau ochii, dar tôte erau însădar. Frații cei mai tari vroiau să frângă mândria ei, o țineau cu mâna de fer și amenințau cu zângănițul lanțurilor.

În fine se termină și munca cea grea. Puiul se liberă și fugi în munți unde nimeni nu o putea vedea. Acolo ea se asvărli plângând cu față la pămînt. „O mamă! mamă!“ strigă ea, „m'ai uitat de tot! Mi-ai dat o înimă călduroasă, cugetări sburătoare și o grădină frumosă, — însă un corp slab! Durerea și înjosirea sunt sortă mea! Décă vroiai să mor, de ce m'ai născut!“ Atunci din nou tună în fundul pămîntului și mama respunse cu voce tare și seriosă : — „Nu te-am ocozit până aci? Nu însădar te-am făcut atât de bogată, nu însădar ţi-am dat atâtă frumuseță, o limbă atât de dulce și cugetări atât de însilate. Să trăiesci, să înflorești, plină de putere și de demnitate, ca să înveselești totă lumea cu multimea fruptelor tale.“

Atunci Puiu se ridică în picioare, se uită în depărtare și în ochii fetei se oglindă visul unui mare viitor.

Carmen Sylva.

Uitând al vremii rost...

itând al vremii rost în vis,
Cu cei ce 'n grăpă s'au închis
Aevea par că me 'ntâlnesc,
Si rid cu ei și povestesc.

În vis me văd cu mândra 'n față,
A nóstre inimi se desghetează,
Mânia dintre noi dispare,
C'un zimbet, cu o sărutare.

In vis amicul pângărit,
Ce sufletul mi-a otrăvit,
Îl văd curat și credincios,
Voios și el, și eu voios.

S'acele griji și-acele gânduri,
Ce trec prin minte-mi rânduri rânduri,
Ca păsări spăriate sbórá,
Când visurile me 'mpresóră.

În viitor speranță nu-i,
Trecutul nu-i dat nimerui.
Ah visuri dulci veniți, veniți,
Al meu amar să-l îndulciți!

M. Pompiliu.

Alimentele omului.

II.

O u l.

Oul, ca și carne, trebuie privit de un surogat perfect pentru organismul nostru, de oarec el în albuminul seu reprezentă principiul hystogenetic (formarea tecsturilor), în oleul seu, în zaharul lactic, precum și în tôte substanțe celealte organice și neorganice reprezentă tôte materiale, cari sunt necesare pentru susținerea și prosperarea organismului animal.

Albuminul oului nu se află numai în albus, el e reprezentat în parte mare și în galbinuș. Oul ca nutriment se întrebuintă în parte mole, parte se ferbe, la operațiunea ultimă el se și închiiează. Închiegarea lui se întemplă la o temperatură de peste 70° și e basată tot pe calitatea albuminului, de a se închiie în căldură.

Albușul e mai avut de apă, decât galbinușul, cest din urmă de abia conține peste jumătate de apă din greutatea sa. În albus astăzi $\frac{4}{5}$ părții apă.

Oulel cel abundant al oului se află în galbinușul seu, din carele se pote scôte prin tescuire, și se poate întrebuită de un mijloc, ce promovă creșcerea părului, dându-i pe largă aceea și un luciu frumos.

Despre puterea nutritivă a oului audim pe mulți esprimându-se, că oul nutrește ca un punt de carne. Aceasta aserțiune curagiösă nu se poate nega, însă se va adevăra numai atunci, décă din oul acela vom vedea crescută găina; și adevărat este, că găina reprezintă un punct de carne.

Totuș oul dela începutul existenței sale pe pămînt, a jucat un rol considerabil în economia casei. El e un nutriment puternic și iritator, și se poate da, fără mole, în tôte casurile de morb, unde puterea stomacului este slabă. În stare crudă se mistue greu, deoarece venind în atingere că acidul stomachal, mai antâi se în-

chiégă și numai după aceea se supune mistuirii. O procedură pré greoie!

Nutrirea mai corespundătore cu ou se întemplă atunci, decă-l mâncăm fert môle; fert tare nu se recomandă, de orice pune obstaculii cei mai mari penetrării sucurilor stomacali.

Oul ca mijloc de casă în absența altora se poate intrebuință ca antidot în contra mai multor înveninări, cu acide, base și sări minerali.

Mai departe se poate intrebuință cu succes bun la inflamații externe și arsuri; mulți intrebuințeză pentru scopul ultim peliția internă a oului. Galbinușul oului astă intrebuințare mare în medicina poporala în tōte morburile chronice de plumăni, în contra hecticei, catarelor de gât și regușelei. Pentru ajungerea acestui scop îl vedem mestecându-se cu miere, zahar etc.

III.

Laptele.

Laptele cu tot dreptul se privește ca reprezentantul ideal al nutrimentului omenesc, fiind că natura îl a oferit chiar într'un timp și o perioadă a vieții sale, când corpul seu are trebuința cea mai mare pentru dezvoltarea sa fizică.

În casein (casă) astă representat albuminul, în untul laptelui grăsimea, în zahar hydratele carbonic.* Din imperiul neorganic vedem reprezentate pe tōte acele minerali, cari se recer în nutriment.

Laptele este o secrețiune a ghindelor de lapte.

Producționea laptelui în ghinde se întemplă prin acele părțile mici (celule), ce acoperă ca o pardoselă suprafață internă a ramificațiunilor de ghinde. Activitatea începe în acele părțile prin adunarea de cantități mari de grăsime, aşă incăt ghinda întrăgă se umflă și se ingroșează.

Acele părțile îngreicate, mai apoi se desfașă dela locul lor, și se substitue prin altele, cari ierăș au aceeași sōrte, după ce s'au imbibat cu grăsime. Fluiditatea laptelui cu tōte materiale, ce o caracterizează își trage originea din sânge.

Decă mulgemen laptele într'un vas și-l lăsăm, câtva timp nemîșcat, observăm, că acele globulete mici se urcă sub numirea de *unt* pe deasupra lui; ier partea cea mai însemnată a lui rămâne de desupt ținend caseinul, zaharul lactic și sările neorganice în soluție. Între sările minerali putem aminti ca pe cel mai însemnat și cel mai bine reprezentat, pe calciu fosfat.

Laptele diverselor animale diferă după cualitate și cantitate, așăderea prin un miros specific. Gustul lui e dulcă plăcut.

Decă comparăm laptele diverselor animale după proporțunea substanțelor, ce-l compun, astă într'o 100 părți de lapte conține :

	albuminat	zahar
vaca . . .	54.04	40.37
capra . . .	46.59	40.04
oia . . .	53.42	40.98
iépa . . .	16.41	80.00
asina . . .	20.18	50.00

Grăsimea e reprezentată peste tot în cantități mai mari, decăt albuminatul; sările minerale fac dōuă pără la 3 părți; restul cam de 900 părți e reprezentat prin apă.

Din tabela de față putem dară deduce, că laptele de iepă conține cantitatea cea mai considerabilă de

zahar; celealte substanțe ale lui își au aici reprezentanța cea mai mică.

Specia și cantitatea nutrimentului nu rēmân fără influență asupra cualității laptelui. Bequerel afiră, că cantitatea nutrimentului are mai mare influență asupra laptelui, decăt cualitatea lui. Din ce beu animalele mai mult fluid, din ce și cantitatea lui e mai mare și ieră bunătății laptelui nu-i deroga nimic prin aceea, că în fluiditatea aceea se astă multă apă.

Fluiditate mai multă câștigă animalele prin nutrimentul de ierbă, său prin alt nutriment (sare), ce înțeșe setea.

Cualitatea nutrimentului încă are influență asupra bunătății laptelui; în privința acestea ne prinde mirare, când audim, că nutrimentul gras reduce producțunea de cantități mari de lapte. Carnea din contra urcă atât cuantul, cât și bunătățea lui, cu deosebire formarea untului crește sub nutrirea ei. Condițiunile acestea, sub care vedem formându-se bunătățea laptelui, ne dau cele mai sincere dovezi, că grăsimea în lapte nu se formeză din nutrimentul gras, ci ea-și trage originea din albuminatele nutrimentului. Laptele chiar stănd în vas, se îngăse pe contul albuminatelor fără intrerupere. Odihna și mișcarea animalului de lapte așăderea stau în relaționi intime cu cualitatea laptelui; căci vacile în grajd dau un lapte mai gras, decăt cele ce trebuie să-și caute hrana; laptele acest din urmă însă e mai brândos.

În stare prospătă laptele posede o reacționă alcătică și numai stănd mult timp expus aerului se acrește. Acest fapt se basizează pe puterea cașului de a resorbti oxygen, dând prin aceasta ansă la straformarea zaharului lactic în : acid lactic. Procesul acesta se poate impiedca prin aducerea laptelui în cel puțin fie-care 24 ore la o temperatură de 100°. Oxygenul resorbit prin acesta procedură e silit să părăsească laptele.

Prin absorberea oxygenului nu rēmâne laptele numai pe lângă reacționea sa acră, ci acel acid lactic cauză mai departe despărțirea caseinului de kali său natronul, ce-l ține în suspensiune, și precipitarea lui sub forma de casă. Laptele acum este formale acru, lapte acru. Procesul acesta, pe carele-l vedem noi formându-se afară de stomac se repetă de atâtea ori în stomac, decăt-ori mâncăm lapte. Prin acidul stomacului se aduce laptele la închegare, caseinul și untul se separă de aşă numitul zer, ce conține zaharul și sările neorganice ale laptelui. Zaharul se străformează ieră în acidul lactic, apt pentru resorbționă în sânge. Acest zer e așăderea acru.

Conservarea laptelui se poate efectua mai departe prin aceea, că închidem laptele ferbând în vase hermetice de pleu. O temperatură rece de ghiată încă poate contribui, tocmai ca și temperatura înaltă, la conservarea lui.

Am înțeles, că laptele se închięgă prin formarea de acid lactic, carele luând caseinul natronul, ce-l ține în suspensiune, îl sileșce să se precipiteze. Procedura aceasta o mai putem impiedca și în alt mod, oferind acidului format un alt natron, cu carele se impreună, și decă băgăm în lapte natron său calciu carbonic, acela își păstrăză gustul și caracterul seu timp indelungat.

În orașele cele mari precum sunt Londra și Parisul, unde nu se poate căpăta lapte prospet după doară, deorece acesta se aduce din depărtările cele mai mari medicii recomandă, ca cu ocazia unei, unde sugătorii sunt avisați la lapte de vacă, totdeuna mai naivinte de intrebuințare, să se pună în acest lapte puțină apă de var.

Falsificări de lapte s'au făcut încă din timpurile vechi. Si timpul modern escelază în arta diverselor fal-

* Aceste 3 substanțe se recer și reprezentate totdeauna în nutrimentul nostru.

sificări ca nu alta epocă. Tendința merge într'acolo, de a contrui atât la cualitatea, cât și la cuantitatea lui. Pe hygiene nu o întrebă nimene unde se tractează despre punge proprie. Așa laptele se lungesc mai întâi prin apă și ca totuși să-și conserve încărcătura grosimea și se mai adăugă făină și alte substanțe în sine spuma se scote pre ușor din săpun.

Poliția de piață, care e tot deodată și sentinelă hygienei nutrimentelor peste tot, să îngrijește pentru delăturarea de asemenei abuzuri, încât pentru falsificări s'au orânduit pedepsele cele mai aspre. Diversele instrumente de probă, prin căi se poate cunoaște bunătatea laptelui, așa numitele „Galectometre“ nu sunt destul de sigure pentru combaterea răului stricăcios. Stricăcionea acăsta este considerabilă într'atâtă, încât obiectele de falsificare sunt în sine în detrimentul sănătății și ieră încât cu acest lapte se nutresc copiii, cari în tin pul ereșcerii pentru desvoltarea lor fizică, ca nici odată, au cea mai mare trebuință de un nutriment puternic.

Laptele nu se mânancă numai ca atare, ci el a devenit un obiect de mare însemnatate economică și comercială prin aceea, că din el se fabrică o multime de surogate apte pentru susținerea vieții și a sănătății omenești. Fabricarea acăsta se bazează pe facultatea laptelui de a se putea desbrăca și despărțea de substanțele intregitorale ale sale.

Ca un product al acestuia trebuie să amintim în prima linie — brânza. Ea în timpul nou a devenit un articol atât de important, încât pentru fabricarea ei în cant mare s'au înființat societăți pe acți. Modul și extensitatea producției de brânză la noi nu poate fi pentru nimeni normativ, deoarece fabricarea ei stă încă pe un grad cu totul primitic.

Și brânza se bazează pe principiul închegării caseinului în lapte. Acăsta închegare se produce în alt mod, prin chiajul de vițel, carele nu e alt-ceva, decât pelita intimă din stomacul vițelului. Cașul acesta nu e acru, ca cel format prin acid, și se poate aduna prin stăcătarea zerului din el. Cașul acesta stăcătat de a juns se săreză și se pune la dospit. Prin dospela acăsta se naște din untul, carele în brânză cea bună nu se scote afară, o mulțime de mirosluri plăcute și neplăcute, prin cari se caracterizează diversele soiuri de brânză, așa brânzele de Elveția, Rochedor, Gorgonzola, Neufchâtel, Ementaler, Groier etc. Décă cercetăm acese specii de brânză sub microscop, dorind a ne convinge în ce zace picanteria și delicatețea lor, de sigur, că ne va trece gustul și vom fi vindecați pentru totdeauna de dorul lor, vădând cum diversele specii de animale microscopice, și eluptă pe suprafața ei drepturile priorității, de sigur ne vom mulțumi numai cu așa numita urda, ce este a doua brânză formată din zerul celor prime.

Brânzele sunt mai grase și mai slabe și acest caracter depinde dela smântânirea și dela relaxarea untului în lapte. Smântânirea laptelui se chiemă delăturarea acelei grăsimi, pe care am văzut-o noi, adunându-se sub forma de globulete, pe deasupra laptelui nemîșcat. Se înțelege de sine, că un mult mai ramane și în părțile din jos ale laptelui.

Brânzele cele fine de regulă nu se smântânesc.

Din smântână se produce *untul*, al doilea product de lapte, carele se separă de celelalte ingredienții ale smântânării prin baterea ei continuă. În mic se produce untul prin baterea smântânării cu lingura în olă, în mare prin diverse aparate, mașine. Untul cel mai bun și curat conține totuși substanțe aduse din lapte și acăsta împregiurare produce în el o slăbiciune mare, adecă de a se rănește.

Rincearea untului ieră o putem împedecă prin aceea, că il sărăm și topim, unde restul de casein, se adună sub forma de spumă pe deasupra untului topit, de unde pre ușor se poate delătură.

Zerul, ce ne ramane cu ocazia fabricării de brânză, mai conține apă, zahar, și sări minerale. Din el mai putem scoate zaharul, ce e reprezentat în cantități mari, nevoind a-l întrebui spre alte scopuri, cum sunt cele medicali. Fabricația zaharului lactic prin evaporarea apei și cristalizarea lui e introdusă în tōte acele locuri, unde se fabrică și brânzele d. e. în Elveția.

Laptele joacă un rol insenmat nu numai în economia casei, ca nutriment pentru toate etățile omenești de o vîrstă mai înaltă, ci el se aplică ca nutriment exact într'un stadiu al vieții, unde el singur e numai apt pentru nutrire. Fiecare animal își nutrește cu laptele propriu pe puiul seu, și acest lapte singur este acomodat pentru a-i procură specii caracterile părințești.

Vin însă împregiurări de acelea în viața omenescă, unde mama nu-și poate lăptă pe fiul ei, însă nici condițiunile pentru procurarea unei doice nu le posede. În casurile acele estreme ne vedem silicii, de a substitui laptele mamei prin laptele animal, așa d. e. prin laptele de vacă. Cu problema acăsta ne am ocupat mai detailat în alt loc, în cele următoare vom atinge numai ceva despre lapte, ca remediu medical.

Cel mai cunoscut product al laptelui, ca medicament, este zerul, din carele deosebim două specii: unul dulce, ier celalalt acru. Cel dulce îl cunoștem deja; cel acru se poate produce prin ocet, acid de citronă, petră de pe bute, și e mai mult recoritor. Adăugarea de muștar, aluminiu, fer, etc. în zer se face conform scopului ce-l urmăram. Muștarul irită; alumenui stămpără sangvinările din corp; ier ferul îl dă celui slăbit putere și viață, îl întărește. În genere zerul e chiamat să deie corpului slăbit prin morburile chronice, și cu deosebire prin morburile de plumâni — heptică — putere, să-l vindece. Cine nu a audat recomandându-se său n'a recomandat însuși la astfel de nenorociți însirați numai în os, ca să mergă la munte și să bee zer? Puterea lui nutritivă care însă e numai fictivă zace în puterea zaharului, ce-l conține. O putere a lui purgativă încă nu îl se poate contesta.

De aici pre ușor putem conchide, că zerul de asină și de iepă trebuie se fie cel mai bun și cel mai cercetat. În pustiile vaste ale Rusiei, pe care trăiesc stave intregi de iepe, s'au introdus cura de specia acăsta de zer în măsură foarte extensă. Sub numele de Kumiss, pe carele în ciua de astăzi îl aflăm în toate spitalele bine organizate, se fabrică acolo un fel de beutură alcoolică, care spumă ca champagnul și care aduce un folos foarte considerabil în morburile de heptică. Aceasta beutură alcoolică e lapte de iepă, carele ferbe în formă mustului, devenind mai tardiv acru. Chemică ne învăță, că toate fluidele, care conțin cantități mari ale unui fel de zahar, cum e și în must, expuse aerului încep a ferbe, va să dică se discompune zaharul prin acest proces în alcool și acid carbonic. Alcoolul dă astor fel de beuturi putere iritatore; ier acidul carbonic le cauza musarea (ferberea), ce recorește atât corpul și repară stomacul. Un astfel de fluid e și zerul de iepă.

Fie acele zeruri însă căt de dulci și de puternice, efectul lor eclatant îl produce numai prin aceea, că astfel de morboși petrec în locurile cele mai frumoase și admirabile, acoperite de păduri înținse de brad, liberi de totă grigia și ocupăriunea și distanțe prolișă societate acomodată și placută. Prin situația acestor locuri de către medă-nópte sunt scuți de ierul cel rece și

Tiganea.

vînturile periculose. Aici au acei nefericiți un aer dulce și curat, prospet și insuflețitor. Un asil fericitor! Afără de aceea mai contribue la prosperarea lor o dietă corespunzătoare, ce le oprește bucatele grele și imflătoare de stomac, pré grase și pré sărate, nu le permite pomele și acrimea; le recomendă însă pâne bună albă, supă puternică, carne de găină și vițel, tot bucate de acelea, cari în partea cea mai mare contribue la recrearea și restaurarea imbucurătoare a acelor neputințioși, de și pote că numai pe ore cîțva timp.

Cura de zer se începe cu $\frac{1}{3}$ litră și se poate urca până la 2 litri pe zi.

Laptele curat încă se poate intrebuința pentru cură chiar în acele morburi, în cari am văzut aplicându-se și zerul. Prescripția e: ca laptele de vacă său capră să se bee cald, cum s'a muls.

Ca antidot se poate prescrie laptele în tôte felurile de intoxicații cu metale și sările lor, cu base și acide.

În multe morburi esterne vedem aplicându-se laptele d. e. la arsuri de piele, ceea ce însă nu ajută mult. Nutrirea corpului prin baie de lapte sunt tare paradoce; rezultat imitator încă nu a văzut nimeni; nici pelea corpului nu căștigă nimică prin astfel de baie, puterea lor cosmetică e dară una fictivă și negativă.

Ca să cunoșcем și partea psychologico-morală a laptelui, voim numai a aminti, că precum animalele răpitore se imblănăesc prin deprinderea lor la nutriment mestecat său de tot vegetabil, aşa putem aduce în combinație și pe popoarele nomade, care au de a multumiri dulceața și blănățea lor caracteristică numai nutrimentului cu lapte și fructe.

Dr. Ioan Moga.

I-a di de primăvără.

a un murmur bland de séră
Bate vînt de mișcă-di
Cu profum de primăvără
Care vine-a ne trezi
Din a iernei amorțire,
Tristă ca o presimțire.

Aer cald și mândru sôre
Topesc néua ce s'ascunde
Pe sub rîpi și prin ponore,
Unde rađa nu pîtrunde.

Adi și-a iernei mele ghiață,
Care 'n pîpt mi-a amorțit
Inimă, simțire, viță,
Adi, când viță-a revenit,
Simț că și ea se topește,
Ca un gomet ce-amușește.

Când al primăverei sôre
Re'nvîză 'ntréga fire,
Cântătorul poate ore
Să mai stea în amorțire?

Nu! și pîptu-mi ce svâcnește
Adi de fericire plin,
Nesimțirea și-o sdobește,
Uită jale și suspin,
Și-inima de doruri arsa
Ier în cânturi se revîrsă.

Iuliu I. Roșca.

Flórea și roza.

Flórea și roza!... Două ornamente, cu cari a decorat Creatorul natura și pămîntul.

Ce ar fi pămîntul fără flori și roze?

Privește natura, când bîtrâna iernă își jocă rolul; privește pămîntul, când el dorme în haina-i albă de nea!... Nici o flóre, nici o roză; nici un miro prin eter; nici un farmec în fire!... Toți și tóte dorm!

Iernea stinge florile, bîtrânetele sécă speranțele. Primăvîra invie florile, tinerețele desvîltă speranțele și ilușile!...

Frumosă sunt tinerețele; dulce este traiul în dilele tinereței, în primăvîra speranțelor, în orele ilușilor, când susletul tinér își desfetează ochii tot pe câmpii pline de flori, pline de speranțe!

Să ore ce suslet nu iubeșce florile? Nici unul. Ele sunt tipul frumuseților, simbolul speranțelor, tipul inocenței și semnul bunătății. Căci

„Ce sunt florile iubite?

— Bunătăți neprețuite!

„Bunătătea în om ce-i?

— Flórea mândra-a înimei!

Frumosă sunt florile! „Priviți crinii câmpului, — a dîs Măntuitorul — cum cresc, ei nu se ostenește, nici nu torc; ier eu dic vóu, că nici Solomon în tótă mirarea sa nu s'a îmbrăcat ca unul dintr' aceștia!“

Sérmana copilă! Iese în grădină și căt de dulce i surid florile și căt de plăcut o privesc ele!

„O! florilor, le dice ea, — spuneti-mi de amantul meu, când se va întorce din depărtare; spuneti-mi, ve rog decă înima lui mai bate pentru o ființă?“

Și întru adevăr, par că floricelele drăgălașe i-ar da respuns, căci ele zimbesc cătră dênsa și surid, și sérmana copilă par că înțelege, că iubitul ei în depărtare mai păstrăză încă schintea amorului în inima sa. Si fetița apoi cu înima liniștită și cu ochiul vesel rupe căteva floricele, le legă în buchet; ier buchetul îl privesc și cugetă la tipul amantului ei, ce e întocmai ca și acest buchet! Ea privește buchetul și se măngăie!

Sérmanul poet, persecutat de sôrte, se perde pe câmpul cu florile; el dorme pe acel câmp cu flori, visăză visuri de aur, cari însă nu se vor realiza nici odată. El nu dorme nicăierea să de linișcit ca pe câmpul cu florile. Toți și tóte l'au părăsit, numai floricelele mai țin la el, ele-l măngăie, ele-l incurăgează și el măngăindu-se cu ele, mai apucă lira, și mai lasă să se audă sub mâna-i tremurândă niște accente ce-i reimpresionează suvenirile vieții sale, precum și starea jalnică a susletului seu.

O! floricele iubite, ce faceți pe bietul poet să cante; o voi Muse ce-i inspirați cântecul!

Voinicul plécă la oste și ietă ce dice cătră soru-sa:

Măriuță, Mărioră,
Scumpă dragă sorioră,
Vino la mormîntul meu,
Unde-oi și îngropat eu,
Séménă pe el viori,
Trandafiri și dalbe flori!“

Ce rol însemnat jocă flórea în viță! Ea semenă forte unei înimi omenești. Flórea înflorită e simbolul înimei pline de bucurii și speranțe dulci; flórea vește-

dită e simbolul unei înimi sdrobite de fatalitate și de vre-o supărare mare. Iată o fetiță, care în dilele aurășe ale primăverii vietii sale, cade victimă unei întristări, ori unei nefericiri grele, cum cântă și ier cântă :

Me dusei într'o grădină,
Ca să ieu o flóre 'n mână
Și s'o 'ntreb de ce suspină ?
— Eu suspin, flórea-mi respunde,
Căci o jale me pătrunde,
De trei qile-s înflorită
Și-acum cad de vînt lovită :
În cât nime, nu me crede,
Flóre sunt, ori ierbă verde !

Au nu este acesta flóre înima fetiței? Au nu e pătrunsă înima fetiței de jale, de o durere, ce erumpând se vede pe ochișori și obrăgiori, ca și un negrator?

Serмана fetiță, ea e rănită la înimă, de aceea își cântă cântecul acesta, pe cît de nimerit, pe atât de jalnic și doios, și în acesta își asemănă inimioră-i tristă unei flori din gradină ce suspină fiind lovită de un vînt și căzută la pămînt, unde se veștedeșce, în cît nime nu va mai șcîi decă a fost flóre ori ierbă?

Așă e cu flórea; așă e cu înima sdrobîtă; așă e apoi cu ființă, ce părtă o atare înimă. O! vîntule, căci n'ai avut îndurare să cruti bieta floriceică, numai de trei dile înflorită!

O! vînt al a sorții crude, căci n'ai avut îndurare să nu te atingi de înima copilei!

O! floricea căzută la pămînt; o inimioră ruptă de întristare!

Se veștedeșce-o flóre,
Când n'are nutremînt,
Căldură dela sôre,
Sue dulce din pămînt.

a cântat odată poetul Ardealului. Și ore ce se înțelege aci sub acesta flóre? Sigur un suflet nenorocit, o înimă simțitoare, dar părăsită de orice speranță; și care apoi ca și o flóre se veștedeșce și pierde. Întru adevăr înima omului e o flóre.

Ea e numită est-mod de Schiller, Petrarca, Byron, de La Fontaine și de alții.

Speranțele sunt lumina sôrelui, nutrimentul din pămînt și plôia din nori dau flórei tărie ca să crească. Ore crescă-vre-o flóre, când sôrele nu ar luci, când nutriment nu s'ar da, când plôia nu ar pică?

Ore trăiesc o înimă, când tôte speranțele i s'au stins; când nu mai are în astă lume nimic de a mai speră? Ce e vieta fără speranță? Lessing ni respunde: „Vieta fără speranță e ca o qî fără sôre, ca o noptă fără stele, ca un esilat din patrie sa frumosă pe o insulă pustie și fiorosă!“

Ce e înima omenilor virtuoși, decă nu chiar o grădină, în care sunt semenate florile cele mai frumosă ale virtuții?

Ce e înima unui om generos, decă nu un cîmp înflorit, pe care rîd crini îi mai plăcuți, cari ofer fie-căruia călător farmecile, parfumul și tôte bunetățile lor?

Ce e înima unui om iubitor de patrie și națiunea sa, decă nu o grădină, în care totdeauna sunt înflorite florile cele mai scumpe ale iubirii și devotamentului pentru patrie și națiune?

Ce e înima unei soții și mame adevărate, decă nu

o mândră grădinuță plină de florile iubirii cătră bărbat și fiii sei?!

Și ce e înima a doi amanți ce se iubesc ferbinți? O grădinuță, în care zimbesc florile cele mai gingașe scăldate și resfățate în lumina amorului fidel și curat!

Dar florile sunt și simbolul castității, al pudorii și al nevinovății. Adese ori audî dicêndu-se: „E ca și o flóre de curată“. — „E ca și o floriceică de nevinovată“ etc.

Pudoreea e enșuirea cea mai frumosă, ce caracterizează pe un june ori fetă. Ea e mama modestiei; ier modestia e aceea pe care o recomandase nu numai Christos, ci și Socrate, Democrit, Demostene etc.

Am dîs că florile sunt și simbolul pudorii și al modestiei. Întru adevăr așă e! Cât de bine se sede unei fetițe plină de modestie și de pudore, lăsăm să dovedescă următoarele versicule:

„Cea cu minte, rușinosa,
E ca flórea cea frumosă;
Ier cea fără de rușine
E un scaiu de mărcine“. A. P.

Din motivul că florile sunt și simbolul frumuseții și a grațialor, ce poate să poședă vre-o ființă, poeții au desemnat în versurile lor o multime de asemănări, în cari frumusețea e întipuită prin flori. Unii poeți asemănă floricelele cu stelele de pe cer, alții cu lacrimile angelerilor, ce au căzut jos și apoi s'au făcut flori, alții cu ochișorii dinelor din ditori, alții cu zimbetul unei copiile. Iată cum cântă Goethe:

„Im Schatten sah ich
Ein Blümchen stehn,
Wie „Sterne“ leuchtend
Wie „Auglein“ so schön“.

Ba, ce e mai mult, prin flori se simbolisează și lucrurile abstractive; p. e. amorul își are flórea sa, uritul pe a sa, dorul pe a sa; amicia pe a sa, durerea și întristarea pe a sa, bucuria pe a sa, și. a.; de unde să și facă „limbagiul florilor“.

O fetiță chiar dorescă ca dorul amantului ei și al ei chiar, să se facă o flóre; căci iată cum cântă:

„Mă bădiță Niculae,
Dorul meu și-al dumitale,
Facă-l Dumnezeu o flóre,
Să-mi înflóre sămbăta,
Să mi-o rup dumineca,
Să mi-o pun în cingătore,
Să mi-o duc în ședetore,
Fetele m'or întrebă :
Că de unde ță-e flórea?
Să eu că respuns le-oiu da :
— Flórea-i dela bădiță!“

Iată dorul copilei! Iată dorința ce o are de a-și întrupă dorul ei și al iubitului seu în o floriceică, pe care apoi să o pună în cingătore!

Nicăieri poesii întregi unde poetul nu se adresăză în tot versul sau la vre-o ființă, ci numai la vre-o flóre. Și cine e aceasta flóre? . . . Sigur că amanta sa, seu vre-o altă ființă ce și-o propuse a o cântă. Așa un poet dice:

„Tu ce ești o flóre,
Ce crește sub cer,
Să esali odore“

Prin lume, eter,
Me faci să ieu lira spre a cântă“ etc.

Ier Dimitrie Bolintinean ietă cum desemnă grăciile și frumșetile soției lui Ștefan marele, a Eudochiei :

„Pe o stâncă négră, într'un vechiu castel,
Unde curge 'n vale un riu mititel,
Plâng și suspină ținera Domniță,
Rumenă, suavă ca o garofită“.

Și tot aci :

Buclele-i de aur cad pe albu-i sin,
Rozele și crinii pe fața-i se 'ngân.

Și în frumoasa noastră poesie poporală încă jocă mare rol florile. Puține poesii poporale vei află, în cari să nu audi amintindu-se flori și nume de flori. Nu ni este locul aci să esaminăm elementele, ce compun frumșetea și ornamentul poesiei noastre poporale, ci însenmnam numai atâtă, că cantecele noastre poporale sunt bogate de asemenea cu flori, roze, în ori ce parte locuită de Români. D. e.

„Lumea 'ntrégă să grăiescă,
Nu-i ca feta românescă :
Ca-i ca „florea cea domnăsă!“

Cant. pop.

Apoi cine nu știe cum iubește feta română florile ?

Și e frumoasă feta română împănată cu flori. Nu are aşa părechie de căt în Iléna Cosinzana !

Feciorașul de român o iubește forte când o vede împodobită cu flori căci :

Ce me face însă ore
S'o iubesc aşă cu foc,
Este că o chiémă „flore“
și 'n brâu are „busuioc“

cântă poetul rom.

*

Să esaminăm acum florile din alt punct de vedere; și așcă după rolul ce-l au ele în natură și în viață omenescă.

Nu este știință profană, mai plăcută, de căt știință naturei ! . . . E frumos să te ocupi cu natura și să scrutezi tôte misteriile ei; e frumos să ceteșci în carte lumescă, al cărei autor e ființa cea mai înțeleptă și misteriosă. Aristotele în tótă viață sa nu s'a îndestulit de ajuns a ceti carteau naturăi. El dise odată cătră Aleșandru Marele, pe când acesta încă-i era discipul : „Mai mare bucurie nu poate avea un om, de căt că el poate să vădă lumea, și sōrele ce o încăldeșe : ietă pentru ce se supără omul, când își aduce aminte de mōrte !“ — Tot est mod Ptolomeii, Pitagorii și alte școli filosofice iubiau natura peste mēsură.

E frumoasă natura, ier cel ce se ocupă de ea, — după cum crede Harun Al Raschid, Chaliful Damascului cel dintăiu, — e cel mai înțelept și vîțat.

Lucrurile naturei, după cum știm sunt diferențe de cătră naturaliști în trei regne. Regnul animal, vegetal și mineral. Dar știință, ce se ocupă de regnul plantelor — e cea mai plăcută. Botanica e o știință cea mai predilecte. Lafontaine până încă era bine, încă întregi se ocupă cu ierburi și flori ca o bucurie mare, în căt dicea, că numai atunci e fericit, când se ocupă de ierburi și flori.

Dar botanica și studiul ei e și folosită și de o importanță mare pentru omenire. În botanică se cuprinde tot odată medicina, economie, ba chiar industrie și căștigul economic. De botanică, cum știm, se ține apoi și antologia său știință, ce are de obiect florile și est-mod și horticultura sau cultivarea grădinilor. Si apoi nu este o desfășurare mai mare, ca în ocupația cu horticultura, de unde Francesul se întrebă : „Cine e mai ferice de căt un grădinar?“ — Si cu tot drăptul, de ore ce o grădină frumosă e un Eliseu pămîntesc. Numai aci în grădină poate omul să privește frumșetile naturei și darurile creatoarelor. S'au observat, că mulți erudiți și genii atât vechi, că și noi își compuneau scrierile lor între flori. Torquato Tasso scriea în grădina cu flori operile cele mai subline. Ovidiu, când scriea versurile sale de amor (ars amandi) trebui să aibă în giur de sine flori și cununi impletite din florile cele mai vii și frumoase. Tot est-mod Horatiu iubiă florile în Tibulul seu. Pliniu, numai la vila sa, de lângă Apenini, putea compune scrieri istorice.

Din tôte acestea se vede, că nu există om, care să nu iubească florile ! Un poet străin dice : „Cine iubește florile, acela nu poate să fie om rău“ ; va să dică acel ce iubește florile precum și acela ce în tótă viață nu are alt ideal decât florile, acela are o înimă ca și floarea ce iubește !

Întru adevăr e în natură psihică a omului de a avea iubire și atragere cătră flori ! Copilița, abia crește și îndată începe a-și alege loc în grădină, a-și formă grădinuță ei, și a-și plântă în ea flori. Si apoi aci învăță copila, din grădinuță sa cu flori mai întâi, ce e frumos și măiestos; aci se dezvoltă gustul ei estetic, aci admiră ea frumosul naturei, aci admiră ea pe Dănu. Blânda copiliță privind îci o flore roșie, îci o flore albăstră, îci una galbenă, se formeză în sufletul ei innocent varietatea, care e cununa frumosului și a delectării.

Dar florile, nu sunt ca și nescari corpii brute. Ele ca tôte vegetale cresc și se nutresc; respiră, ba, fie-care plântă și flore își are nutrimentul seu particular; de unde nu totă plânta priește în unul și același loc. Florile ca tôte plantele în timpul dilei absorb azotul din aerul atmosferic și edau oxigenul; ier noaptea absorb oxigenul și esală azotul. De aci e forte periculos în timp de noapte a dormi în o casă, în care sunt multe flori. S'a întemplat odată că o întrégă familie s'a aflat mōrtă deminată, din cauza că au avut flori multe în chilia de dormit. Forte rău fac și țerenii noștri, cari vîra-și împăna casa cu multime de flori. Cei pricepatori de pericolul ce poate să urmeze în timp de noapte, din cauza acestor flori, sunt chiemati să desfășuiască pe țărancile române dela atare lucru; seu dacă ele totuși doresc să-si vîdă casa și grindile căsei împăneate, atunci să li se spună, că în timp de noapte să strină tôte florile dela grindă și să le ducă în alt loc, ier în diua următoare ieră să le aducă și să-si împodobescă casa cu ele.

Dar florile nu numai cresc, se nutresc și absorb aerul atmosferic, ci se și mișcă. Flórea sărelui se învăță după sōre, servind est-mod ca orologiu de sōre. Mimosa pudică (sensitivă) își lasă foile în jos la ori ce influență esternă d. e. la o suflare lină de zefir, la apărință vre-unui nor pe cer ea îndată se mișcă, ca și cum să ar rușină se plecă spre pămînt. Său cine nu a audat, ori n'a vîdut flórea, ce prinde insectele în interiorul ei, în tocmai ca și cum ar fi o cursă pentru biatele insecte ?

(Incheierea va urmă.)

S. P. Simon.

Cronică bucureșcénă.

— 7/19 martie.

(O invitare bine-venită. — Spectacole.)

Marți, 1 martie, curierul mi-aduse o carte poștală în cuprinsul următor :

„T. Maiorescu înșințează pe dl A. C. Șor, că de mercuri înainte vor reîncepe „serile literare“.

Dăcă o invitare mi-a venit vr'odată la timp, apoi de sigur a fost acăsta. De mult, puțini iubitori de literatură n'avusese plăcerea de-a mai fi la olaltă în sălonele ospitaliere, din strada Mercur, ale Mecenatului român, după cum mulți numesc, și cu dreptate, pe dl Maiorescu. Omul de barou ne răpise pe omul de literare, și toți așteptam cu dor să sosescă diua când să putem stringe ierăși mâna pe care dl Maiorescu întindea cu atâtă amabilitate fie-cărui. Astfel fiind, lesne ghiici, că mercuri erau toți obiceinuți, în complet, în giurul iubitului nostru „critic“.

Dl Ispirescu, Unchiașul neobosit la sfaturi ca și la muncă, deschise serata cetindu-ne descrierea mai multor jocuri de copii, cu a căror culegere se indelemnăcăse în prezinte. Asă impreună cu dsa, ne-aduserăm amintire fie-care de „Văți-ascunși-le“, „Turca“, „Babă-órba“, și de toate jocurile copilăriei noastre, despre care cine săie dăcă și când ne vom mai pute aduce-amintire vr'odată! Lucrarea dlui Ispirescu este fără interesantă, și dăcă nu atât pentru timpul de față, apoi, fără nici o îndoială, pentru viitorime căreia-i va lăsa nesterșă moștenire bucuriile primei noastre etăti.

Apoi dl Hășdeu, cu verva-i cunoscută, ne făcă descrierea unui tablou Rafaelic : România cu admirabilu-i profil Basarabia, hotărît revistei limbelor românice. După aceea dl Maiorescu dede cetire unui fel de poemă idrografică : Musa rustică, pe care o primise prin poștă și prin care tinérul autor — căci negreșit trebuie să fie tinér — se cărcă a arătă, că adevărată fericire pentru densus nu e în orașe, în mijlocul acelor ziduri și palate „unde zac mii de păcate“ după cum dicea înflăcăratul Catina, ci la țără, în

. . . valea verde

Unde pierde

Omul negrele-i gândiri ;

Unde-ți uiți de infamia

Si sclávia

D'auritelor zidiri.

Unde mândra păsărică

Se rădică

Până 'n cerul luminos

Si din ceru-i plin de sôre

Cu orore

Abia vede omul jos ! *

Dl Roșca a încheiat séra prin cetirea unui studiu de psychologie poporală intitulat : „Calul după cântecele poporale ale Românilor“ care va apărea în coloanele „Familiei“. (În nr. viitor. Red.)

În aceeași séra am avut ocaziune să vedem cel de întâi exemplar din interesanta scriere a drului M. Gaster : „Literatura poporală Română“, despre care am

* Depărățian: „Véra la țără“.

dat câteva notițe cetitorilor noștri, într'una din trecutele cronice, și despre care ne păstrăm plăcerea de a revăzut într'unul din numerile viitoare, printre un articol anume consacrat acestei lucrări adevărat meritorii. Volumul despre care vorbim, cuprinde 40 côle în 8° și se poate căptă pe prețul, fabulos de astăzi, de 4 lei.*

* * *

Bilele următoare să se steargă în liniște până sămbătă, când tradiționalele 101 tunuri (tocmai numărul fabulelor lui Sion), ce anunțau închiderea corporilor legiuitor, veniră să turbure tăcerea cu care abia începuse să ne obiceinuim în cursul acestei sănte săptămâni pe care cei mai credincioși (și fericiți cei ce cred...) au trecut-o numai în post și rugăciuni.

Si ierăși cimitirul cu cruci și movilite! **

A! voi am să dic: Si ierăși mesagiul domnesc, adică regal, cu

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

pe care de sigur îl cunoșteți.

Inchiderea camerelor au pricinuit, se vede, deschiderea celor alte sale de spectacol, și cele 101 tunuri din déoul Spirei, împușcăturile dela teatrul Dacia unde ni s'a dat „Ernani“, ori dela Teatrul Național unde s'a jucat „Muschetarii“.

Aveți în șire despre alcătuirea trupei dela teatrul Dacia; nu voi vorbi acum de cădă despre prima reprezentăție care a avut loc sămbătă. Celebra dramă a lui Victor Hugo e îndestul de cunoscută; tradusă în românește de dl D. Rașianu „tant bien que mal“ în versuri, ea a fost destul de bine interpretată, în ce privește pe dnii Manolescu (Ernani) și Petrescu (Don Ruy Gomez de Sylva) și pe dșora Popescu (Donna Sol). Dl G. Dianu însă, un tinér anca necunoscut nouă, a fost cam departe d'a ne da pe un „Don Carlos“ cum se cade: dar sarcina era și pre grea pentru talia dsale și deci ne place să credem, că în alte roluri vom remâne pe deplin mulțumiți de dsa. În general piesa a mers bine pentru un început, și dăcă decorurile lăsau puțin de dorit, în schimb costumele, toate noi, erau destul de bogate și destul de frumos. Sala, fără a fi plină, cuprindea destulă lume, și lume bună, astfel că, dăcă deocamdată a lipsit un succes material strălucit, succesul moral a fost eu atât mai mare și sperăm, că din ce în ce tinera trupă va fi încurajată și spriginită.

Așă dar felicitările noastre dlui Gr. Manolescu, în temeiotorul ei !

A. C. Șor.

Academía Română.

Precum să aunciat în „Familia“, Academia Română va deschide sesiunea sa generală în anul curent la 15/27 martie.

Vom informa pe cetitorii noștri despre lucrările de căpătenie ale areopagului literar român, de ocăndată găsim cu cale a premite o schiță despre starea actuală a Academiei.

Academia Română se imparte în trei secțiuni : literară, istorică și științifică. Fie-care din aceste secțiuni are căte 12 membrii și un număr nelimitat de membrii corespondenți; afară de aceștia mai sunt și membrii onorari.

* Librăria-editore: „Haiman și Schönfeld“, calea Victoriei, București.

** Boneti Roman : „Radu“, poemă.

Secțiunea literară se compune din următorii membri : numiți la anul 1866 V. Alecsandri, Timoteiu Ci-pariu, Ioan Caragiani, Alesandru Roman, Ioan Sbiera, la 1867 T. L. Maiorescu, aleși la 1868 George Sion, la 1870 G. M. Fontanin, 1877 B. P. Hășdeu, N. Quintescu, la 1879 G. Chițu, la 1881 Iacob Negrucci.

Secțiunea istorică are următorii membri : numiți la 1866 G. Bariț, V. Babeș, V. A. Urechia, la 1867 N. Ionescu, aleși la 1869 M. Cogălnicean, la 1870 episcopul Melchisedec, A. Odobescu, 1871 A. D. Sturdza, la 1876 V. Maniu, Al. Papadopol-Calimach, la 1881 S. Fl. Marian, At. Marienescu.

Secțiunea științifică are următorii membri toti aleși : la 1871 N. Crețulescu, An. Fêt, P. S. Aurelian, la 1874 Ion Ghica, la 1876 Gr. Ștefănescu, S. Făleorian, la 1879 E. Bacaloglu, D. Brândza, Petre Poni, Iacob Felix, Nic. Teclu, la 1882 Florian Porcius.

Membrii corespondinți :

pentru secțiunea literară : D. Laurian Bucureșci, Zaharia Boiu Sibiu, Ioan Popescu Sibiu, Visarion Roman Sibiu, Aron Densusian Iași, Iosif Vulcan Oradea-mare, Prunol Leon de Rosny Paris, Ioan Urban Jarnik Viena, N. Ganea Iași = 9;

pentru secțiunea istorică : Gr. Tocilescu Bucureșci, Nic. Densusian Bucureșci, I. M. Moldovan Blaș, Gavril Pop Iugoș, Emile Legrand Paris, dr. Iulius Jung Praga, I. Slavici Bucureșci, Andrei Vizani Iași, Ioan Goldiș Arad = 9.

pentru secțiunea științifică : Dr. Cuciurean Iași, Ion Ionescu Brad, dr. M. G. Obedenar Roma, C. F. Robescu Bucureșci, Spiru Haret Bucureșci, Ștefan Hérites Bucureșci, Victor Janca Bucureșci, Aug. Kanitz Cluș = 8.

Membrii onorari : I. M. S. Carol I regele României, Protector al Academiei Române, Președinte onorar, M. S. Elisaveta regina României (Carmen Sylva,) C. Crețulescu Bucureșci, gen. G. Adrian Bucureșci, G. Ioanide Bucureșci, dr. G. Polyzu Bucureșci, archim. Nic. Popea Sibiu, Ioan cav. de Puscariu Budapesta, dr. Grigorie Silaș Cluș, Iacob Mureșan Brașov, Ștefan Gonata Basarabia, Petre Cămpian Iași, Iacob Cihac Elveția, Vegezzi Ruscalla Turin, cav. Giov. Capellini Bologna, cav. E. Biondelli Milan, Graz. Isaia Ascoli Milan, Emil Egger Paris, Adrien de Longperrier Paris, Ernest Desjardins Paris, W. Fröhner Paris, Paul Battailard Paris, Charles de Linas Arvas, A. Ubicini Paris, br. Adolphe d'Avril Santiago de Chili, Lord Henry Stanley of Alderley Londra, Grant-Duff Londra, Max Müller Oxford, I. S. Steenstrup Copenhaga, Richard Lepsius Berlin, Adolf Tobler Berlin, Hugo Schuchard Graz, dr. Fr. Bock Aquisgrane, comite Alexi Uvaroff Moscua. Emile Picot Paris, Teodor Mommsen Berlin, Fr. Miklosich Viena, L. Diefenbach Darmstadt, Carol Torma Buda-pesta, George Crețan Bucureșci = 43.

Membrii morți dela 1867—1882 : C. Cozacovici, Al. Demetrovici, A. Hășdeu, Iosif Hodoș, A. Hurmuzachi, E. Hurmuzachi, A. T. Laurian, I. C. Massim, G. Muntean, Andrei Mocioni, Const. Negrucci, A. Papiu Ilarian, P. Poenariu, I. H. Radulescu, I. Străjescu, C. Stamate, dr. P. Vasiciu = 17.

Fondurile Academiei române au produs pe anul 1882—1883 un venit de 101,305 lei 15 bani, cheltuielile scoțându-se său preliminat un excedent de 1.393 lei 55.

In sesiunea actuală se vor decerne următoarele premii : I) Premiul Năsturel-Herescu de 4000 lei unei cărți scrisă în limba română, cu conținut de ori ce natură, cea mai meritorie printre cele publicate dela 1 ianuarie până la 31 decembrie 1882; II. Premiul Heliade Radulescu de 5000 lei unei cărți scrisă în limba română, cu conținut literar, mai meritorie între cele publicate

în 1882; III. Premiul Năsturel de 5000 lei celei mai bune disertațuni în limba română despre istoria tipografiei la Români; IV. Premiul Lăzar de 5000 lei, celei mai bune disertațuni asupra agriculturii, industriei și comerциului în România; V. Premiul Cuza de 4000 lei celei mai bune disertațuni : istoria Românilor în Dacia Trăiană, dela Aurelian până la fundarea principatelor Moldova și Tăra-Românescă; VI. Premiul Asociației Craiovene pentru dezvoltarea învățământului public, celei mai bune cărți didactice care a apărut dela 1 iul. 1879 până la 31 dec. 1882. Academia Română a oferit dară pentru anul curent ca premii suma de 23.000 lei.

Oficiile Academiei Române pe anul 1882/83. Personalul delegației : președinte al Academiei Române : dl D. A. Sturdza, asesori (vice-președinți) din secțiunea literară dl T. L. Maiorescu, din secțiunea istorică Pr. SS. episcopul Melchisedec, din secțiunea științifică dl P. S. Aurelian ; secretar general dl V. A. Urechia.

Personalul secțiunilor :

Secțiunea literară : președinte dl V. Alecsandri, vice-președinte dl G. Sion, secretar dl B. P. Hășdeu. Membrii cei deja numiți.

Secțiunea istorică : președinte dl G. Barițiu, vice-președinte dl V. A. Urechia, secretar dl V. Maniu. Membrii a se vedé mai sus.

Secțiunea științifică : președinte dl E. Bacaloglo, vice-președinte S. Fălcioian, secretar dl Gr. Ștefănescu. Membrii cei înșirați.

Personalul comisiunilor :

Comisiunea permanentă a bibliotecii : membrii dnii Hășdeu, Maniu, Ștefănescu. Membrii conservator al colecțiunii numismatice dl Sturdza.

Comisiunea pentru cercetarea cărților intrate la concursul pentru premiul Năsturel Herescu de 4000 lei și pentru premiul Heliade Radulescu de 5000 lei. Membrii : din secțiunea literară dnii Alecsandri, Maiorescu, Negrucci ; din secțiunea istorică dnii : Barițiu, Ionescu, Melchisedec ; din secțiunea științifică dnii Aurelian, Felix, Ștefănescu.

Comisiunea pentru premiul Năsturel Herescu de 5000 lei și pentru premiul Cuza de 4000 lei : dnii Sturdza, Melchisedec, Hășdeu.

Comisiunea pentru premiul Lazar de 5000 lei se va alege în sesiunea generală din an. c.

Comisiunea pentru premiul Societății Craiovene : dnii Roman, Marian și Poni.

T i g a n c a .

— Vezi ilustrațunea de pe pagina 125. —

Patria artistului e lumea mare. Asemene se poate dice, că patria țiganului e lumea mare. Nomadi încă și acumă, țiganii astăzi șed aici, mâne colo, și poi-mâne ieră în alt loc.

Despre ei se poate dice cu tot dreptul : „Ubi bene, ibi patria“. Unde se află bine, petrec timp mai îndelungat ; unde le merge rău, nu stau mult.

Ei duc o viață cu totul neregulată și totuș sunt fericiți, făloși și mulți din ei robusti, frumosi. Deosebi între țigance se află multe frumosă. Un astfel de model se reprezintă și primă ilustrațunea din nr. prezintă.

Țigana plecă la târg să-și facă păcoalo niște treburii, pentru că târgul fără țigance nu se poate întîmpă. Pe drum insă, ea ori-cine, se obosi și dânsa de mersul cel mult, și se aşează să se odihnească. Și decă odată să-a aşeza, ce ar fi putut face mai placut, decât să-și scotă pipa și să o aprindă? Delicatețe mai mari ea nu-și poate imagină.

I. H.

Literatura și arte.

Puiu. Sub acest titlu publicăm în nrl presinte o legendă de augusta scriitoare Carmen Sylva. Aceasta legendă s'a cedit în ședința din 12 martie a sesiunii din 1882 a Academiei Române, despre care procesul verbal al Academiei ne raporteză următoarele : „Dl Președinte (T. Maiorescu) dă cuvîntul lui Sturdza, care citește, în aplausele Academiei scrierea ilustrei Carmen Sylva, *Puiu*, o minunată ochire aruncată asupra istoriei Românilor, scrisă de o pénă măiestră și de o inimă plină de doioșire pentru trecutul țării și nutrind speranțe legitime pentru viitorul ei.“ Noi am estras-o din Analele Academiei Române, seria II, tom. V., secțiunea II.

✓ **Dna Constanța de Dunca-Schiau** prepară un studiu asupra activității și a descoperirilor trei Sofia de Thorma. Dna Sofia de Thorma, din comitatul Hunedoarei, este una din puținele dame ce s'a consacrat științei anthropologice. Descoperirile sale geologice și archeologice, precum și deducerile ce trage din studiul a mai bine de 15 mii de bucăți, resturi din civilizația locuitorilor aborigeni ai Daciei, desgropate de d-ei, aruncă lumini noue asupra timpilor preistorici a acestor țări. Pe noi, direct interesați în cauză, rezultatele studiilor acestei erudite dame nu ne pot interesa mai puțin decum a arătat interes studiilor trei Thorma întrâga lume erudită a Germaniei. Așteptăm cu atât mai mult liniile ce ne vor face mai d'aproxime cunoscută pe erudita damă maghiară, cu cât d-ei are de cuget a merge în România și a se pune în conțlegere cu archeologii și ethnografi români.

O excursiune botanică în România și Dobrogea. Sub acest titlu a publicat dl dr. A. P. Alexi, profesor la gimnasiul superior românesc din Năsăud, o carte de 107 pagini, care cuprinde rezultatele esplorațiilor sale botanice, făcute în călătoria sa la 1880, călătorie descrisă în coloanele acestei foi. Literatura noastră e săracă de scriri din ramul acesta, căci afară de lucrările lor Brândză și Porcius, abia mai avem ceva de remarcat. De aceea salutăm cu placere cartea lui dr. Alexi, care nesmintit va fi aprețiată de cei competenți. Costul unui exemplar e 80 cr. sau 2 lei, și se află de vândare la autorul în Năsăud.

Biografia Președintelui Dionisie Romano episcop de Buzău. Aceasta e titlul unei broșuri prețioase, care a eșit din condeul învățătului episcop Melchisedec, estrasă din Analele Academiei Române, căci lucrarea a fost cedită anul trecut în sesiunea generală. Aceasta broșură, de 59 pagini în cvart mare, conține multe date interesante pentru istoria culturii noastre moderne. În biografia prezentată totodată se străved fazele, prin care a trecut desvoltarea noastră națională, politică și socială în vîcîl present Episcopul Dionisie s'a născut în Seliște lângă Sibiu, la 1806, și de aici a trecut în România, unde a dus o viêtă plină de lupte, dar folositoare pentru înaintarea românilor în cultură. Autorul biografiei povestește tôte aceste cu frumusetea obișnuită în stilul seu, facîndu-ne un tablou clar al culturii noastre din acea epocă. Prețul 1 leu.

Cercetări asupra mineralelor din masivul cristalin dela Broșceni. Dl P. Poni, membrul Academiei Române, a cedit sub acest titlu în sesiunea generală din anul trecut un studiu, care acumă a apărut și în broșură, estrasă din Anale. Lucrarea de față conține interesantele studii ale autorului, ce a făcut în munții din partea nord-vestică a Moldovei în seria de schisturi cristaline, remarcabile prin mineralele cuprinse în ele. Broșura de 33 pagini se vinde cu 60 bani.

Inscriptiunile bisericelor armeniene din Moldova, de episcopul Melchisedec, o broșurică de 5 pa-

gine, a eșit de sub tipar la București, estrasă din Analele Academiei Române. Acest studiu s'a cedit în sesiunea generală din anul trecut și se vinde cu prețul de 40 bani.

Artista română Agata Bârsescu, care a absolvit c'un mare succes conservatorul din Viena, a dat dilele din urmă dôuă reprezentațuni la Galați. În ambele reprezentațuni, debutanta a escalat în rolurile sale ca o adeverătă maestră. Mercuri, la 2/14 martie, dra Bârsescu a debutat în unul din teatrele cele mai însemnate ale Vienei, jucând rolul drei Ristori în „Medea“. Succesul a fost strălucit. Aflăm că dra Bârsescu, tragediană română, va juca în curînd la Viena în dôuă piese : „Deborah“ și „Adrienne Lecouvreur“. După aceasta artista va pleca la Berlin, unde este angajată cu contract pe trei ani la Teatrul Național german, și va debută în „Maria Stuart“. Iată dar scrie „Românuș“, o artistă română, care începe cariera sa plină de strălucire pe Teatrul Național german, pe când scena Teatrului Național român rămâne părăsită.

Cronica hatmanului Arbore. „Galați“ afă, că dl profesor Gr. Petrovan, a dat ministerului cultelor „Cronica hatmanului Arbore“, pe care a găsit-o în Basarabia, la o mătușă a sa în podul casei. Aceasta Cronică este foarte importantă, fiind că limba din ea este foarte curată și de forma antică latină, în cît pare că ar fi limba vorbită după invaziunile barbarilor, din care cauza se găsesc și câteva cuvinte slave. După data ce se vede pe ultima parte a acestei cronice, rezultă, că ultimul scriitor a încheiat-o la 1631. Aceasta achizițione dovedește, că Români numai prin o mare cultură și-au păstrat limba lor, în timpul invaziunilor barbare și după dînsele.

✓ **Un roman nou** La Cluj a apărut : „Corona seriului“, roman de Grigorie Maior. O broșură de 154 pagini. Prețul 80 cr. Sosindu-ne tocmai în momentul din urmă, încă n'am avut timp de cedit, de aceea vom reveni de alta-dată la acesta lucrare, care e primul roman al autorului. Tipariul e curat.

C e e n o u ?

Regele și regina României au plecat duminecă demineță din București, cu un tren special, în străinătate spre a-și căută de sănătate. Majestățile Lor s'a dus în Italia, lângă orașul Pegli, în Vila Palavicini, la 7 ore depărtare de Nizza. Persoanele cari însoțiră pe suverani sunt colonel Teodory, colonel Al. Candiano-Popescu, dna Mavrogheni și dșoara Romalo.

Mobiliarul castelului regesc din Sinaia este gata și se află expus la Hamburg. Aceast mobiliar este făcut pentru dôuă-deci și dôuă de salone, și conține între altele și patul părehei regale, decorat cu gobeline scumpe. Pe dulapurile bibliotecii, regina a ordonat să se graveze mai multe versuri germane și franceze. Iată-le : Bâgă de séma, cum se pörtă și vorbește cineva; El nu se va schimbă în viêtă. — „Lumea-i plină de nebuni și cel ne nu vré să-i vîdă, cătă să remână în odaia sa și să-si spargă oglindile“. — „Cu-vîntul creșce, ce s'a sămănat; aceea creșce ce s'a moștenit“. — „Amorul e luptă, amicia e repausul“. — „Lumea e oglinda ta și tu ești oglinda lumei“. — „Cochetă în ignoranță, ambicioasa în știință, femeia de spirit în învățare își cărcă mărirea“.

Hymen. Dl Georgiu Serban, fisc comitatens în Becicherec-mare, ș-a încredințat de soție la 13 martie în Lugoș pe dșoara Aurelia Janculescu, fiica directorului cassei de păstrare din Lugoș. — Dl Acerchie Macovei, teolog absolvent dela facultatea teologică din Cernăuți, ș-a logodit de soție pe domnișoara Aglaia Petrescu, fiica paroșului gr. or. și essarch Samuil Petrescu în Crasna, Bucovina. — Dl Nicolae Groză, candidat de preot

in diecesa aradănă, s-a încredințat de soție pe dsoră Lucreția Coroiu în Bărești, comitatul Biharia.

Asociația transilvană. Despărțemēntul IX (Brad) țină adunarea sa generală în 9/21 l. c. în Halmagiu, comitatul Arad. Directorul despărțemēntului e dl Teodor Pop, actuarul dl Petru Rimbaș.

Adunare de învățători. Reuniunea învățătorilor dela școale gr. or. române din districtul Deș, va ține ședință ordinariă la Deș în 15/27 martie.

Societatea de cultură în Arad. Românii din Arad sunt convocați pe 13/25 l. c. pentru înșințarea unei societăți culturale sub titlul „Progresul“. Salutăm cu bucurie aceasta mișcare și dorim din totă inima, ca Progresul să — progreseze!

O voce frațescă. Diariul „Alarma“ din Craiova aprețează astfel pe Românii trecuți dela noi în România: „Căți-va din Românii de dincolo veniți păci, ne punea în poziție să ne îndoim de inima, curagiul și lealitatea fraților noștri. Dar, dl Lecca ne-a asigurat, că aceia d'acolo au inimă și lealitate! Cei veniți păci, sunt goniți unii de nenorociri și persecuțiunii ungurești, ieră alții ori au furat, au încelat, au omorit său cine știe ce rele au făcut. De a fost avocat, ori a trădat interesele clientului, și ca să scape de pedepsa legei, a fugit păci pentru a se îmbogății prin fraudă de pe la minori, văduve bătrâne și alte fapte nedeme ne pentru omul onest, ori a fost comerciant său funcționar și tot astfel au fugit“.

Conferințele publice din București ale societății corpului didactic se urmăzează. Duminecă, 6/18 martie, în sala de științe a palatului universității, la 2 ore p. m., dl G. G. Tocilescu continuă să vorbescă despre „Cronica lui Huruc“. Sâmbătă, 12/24 martie, 8 ore sera, dl dr. N. Manolescu va vorbi despre „Miopia și statistică ei în școle“. Conferința se va ține în amfiteatrul de chimie dela Colțea, din cauza demonstrațiunilor științifice ce se vor face. Duminecă, 13/25 martie, la 2 ore p. m., în palatul universității, dl G. Dem. Teodorescu va vorbi despre „Viața și operile archimandritului Eufrosin Poteca“.

Societatea universitară „Unirea“ din București serbă duminecă a patra sa aniversare. Serbarea constă într-o ședință publică, în care pe lângă darea de sămă anuală, un membru al societății, dl August Crainic, facă o disertație despre „Causele revoluției lui Horia (1784)“.

Necrolog. Dionisiu Atanasiu Dobosan, fost teolog la Blaș a repausat în Lugoș la 18 martie în etate de 25 ani. Înmormântarea s'a ținut în 19 l. c. Cuvântarea funebrală a ținut-o consolariul seu de odinișa prof. Virg. Popescu.

L o g o g r i f de Andrei Pop.

Din următoarele silabe :

Um, el, ci, ger, e, urs, ia, ber, li, rar, ac, să, io, ou, u, ba, unt, ra, gră, to, cob, i, to, tiv; să se formeze 14 cuvinte, a căror litere inițiale, cetite de sus în jos, să dea numele unui publicist român din Transilvania; ier cele finale, cetite de jos în sus, să deie titlul foiei, ce redacteză.

Cuvintele sănseme :

1) O plantă nutritore; 2) un pronume; 3) ce dau găinile; 4) nume d'animal în plural; 5) un element al

naturei; 6) un pronume usitat de popor; 7) ce se poate face din lapte; 8) ce trebuie săibă tot lucrul din lume; 9) un adiectiv; 10) alt adiectiv; 11) un nume bărbătesc; 12) un oraș în Francia; 13) unul din cei 12 patriarchi; 14) un rege european.

Terminul de deslegare e 7 aprilie. Ca totdeauna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

*

Deslegarea logografului din nr. 8 : „Prinț, Emiliu, Tell, Raiu, Urs, Palat, Angers, Van, Ester, Lord, Uran, Amalia, Recus, Origene, Nun dinal, Umbra“.

Literele inițiale cetite de sus în jos dau numele : „Petru Pavelu Aronu“; ier cele finale cetite din jos în sus dau numele : „Alesandru St. Șuluț“.

Deslegare bună am primit dela domnișoare și domnișore : Emilia Onciu n. Ciavuşchi, Ionia Borca, Iosefină Popescu, Amalia Crișan, Minodora Micșunescu, Aurelia Popescu, Lucreția Ardelean, Eufrosina Popoviciu, Elena Russu, Marița Lupan, Zoe Dimbu, Cleopatra Muntean, Maria Pop, și dela dnii Iosif Ardelean, Eusebiu Popescu și Ioan Strîmb.

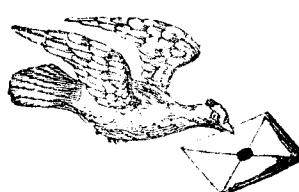
Premiul s'a obținut de domnișoara Lucreția Ardelean.

Cutia publicului.

DI Iuliu I. Roșca, grăbindu-se a multămi neobositului culegător al cântecelor populare, S. Fl. Marianu, pentru amabilitatea cu care i-a pus la dispoziție operele sale, renoiese oferirea făcută prin nr. 8 al „Familiei celor cari i vor trimite sub bandă, la adresa : strada casarmei, 46, București, una din cărțile următoare : Poesii de A. Mureșan; Pantheonul Roman de I. Vulcan; Christomatia română de T. Cipariu; Poesie și prosă de Iustin Popșiu; Cântecele populare culese de dr. At. Marienescu.

O copilă spre creștere se primește în o familie română distinsă, care locuiește în un oraș unde se află mijloace de înaltă cultură. Detaile la redacțiunea „Familiei“.

Poșta Redacțiunii.

Florea Georgina. I vom face loc indată-ce va fi cu putință.

B. Poeni. Au sosit tôte și ve multănum. Așteptăm și ceea anunțată.

Chitighaz. Dórá în nr. viitor. Dar narăjunea poetică? Salutare și sănătate!

Dlu I. L. in D. Se va înbuință.

Dlu Sc. C. M. in B. Le-am primit. Salutare!

Călindarul săptămânei.

Diuia sept.	st.	st.	st.	Numele sănșilor și sărbătorile.	Sorele resare	Sorele apune
Duminecă	13	25	Sf. Nichifor.	5	53	6 19
Luni	14	26	Sf. Benedict.	5	51	6 20
Marți	15	27	Mart. Agapie.	5	49	6 21
Mercuri	16	28	Mart. Saviu.	5	47	6 22
Joi	17	29	Sf. Onorie.	5	45	6 23
Vineri	18	30	Sfânt Chiril Ierus.	5	43	6 25
Sâmbătă	19	31	Virgiliu.	5	41	6 26

Proprietar, redactor respundător și editor : IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare. Strada principală nr. 274.